

מדינת ישראל, משרד הבריאות

חוזר מינהל הסיעוד

2/8/2006

תאריך

66

מס'

נושא: מניעה וטיפול בפצע לחץ

פעילות למניעת פצע לחץ ע"י אחיות הוכחה כבעלת תרומה גבוהה. פעילות זו מפחיתה עלויות טיפול בחולים עם מסוכנות לפיתוח פצע לחץ. כמו כן הוכח כי ניהול הטיפול בפצעי לחץ ע"י אחיות הוא בעל השפעה מכרעת על שיפור איכות החיים של חולים אלה.

מצ"ב הנחיה הקובעת את סמכותה ואחריותה של האחות המוסמכת במניעה וטיפול בפצע לחץ.

ב ב ר כ ה,

דר' שושנה ריב"א
אחות ראשית ארצית
וראש מינהל הסיעוד

העתק: פרופ' א. ישראלי, המנכ"ל
ד"ר ב. לב, משנה למנכ"ל
ד"ר י. ברלוביץ, משנה למנכ"ל וראש מינהל הרפואה

NDint-66

הנחיות

מס' ההנחיה: 0206-המ-6

שם ההנחיה: מניעה וטיפול בפצע לחץ

הנחיה -
רף המבטיח איכות
מינימלית

תחום: תפקוד מקצועי	יחידה: הנחיות מקצועיות
עיקרי ההנחיה: אחות מוסמכת תקבע את רמת הסיכון לפתח פצע לחץ במסגרת איסוף נתונים ראשוני ותקבע תוכנית מניעה וטיפול בהתאם לאומדן, לכל חולה מאושפז או מרותק לביתו.	
אוכלוסיית יעד: אחיות מוסמכות	
אחריות ליישום: אחיות אחראיות	
תאריך פרסום: 02.08.2006	תאריך החלה: 01.01.2007
חתימה:	
דר' שושנה ריב"א אחות ראשית ארצית וראש מינהל הסיעוד	

תחומים:

- 1- בחינות
- 2- תקציב
- 3- בקרה
- 4- הכשרה והשתלמויות
- 5- רישום ורישוי
- 6- תפקוד מקצועי
- 7- קישורים למנכ"ל
- 8- קישורים למינהל הרפואה

רקע:

השכיחות להתפתחות פצע לחץ בקרב חולים באשפוז כללי בבתי חולים היא 4%-30%*, באשפוז ממושך במוסדות ובקהילה היא בטווח של 17%-28%^{1,2}.

אנו רואים חשיבות רבה בהשקעת משאבים במניעה וטיפול בפצע לחץ. במצבים בהם קיים פצע לחץ, יש חשיבות גבוהה לניהול טיפול נכון. פעילות למניעת פצע לחץ ע"י אחיות הוכחה כבעלת תרומה גבוהה. פעילות זו מפחיתה עלויות טיפול בחולים עם מסוכנות לפיתוח פצע לחץ. כמו כן הוכח כי ניהול הטיפול בפצע לחץ ע"י אחיות הוא בעל השפעה מכרעת על שיפור איכות החיים של חולים אלה.

ההנחיה המפורטת להלן, באה לקבוע את סמכותה ואחריותה של האחיות המוסמכות, לקביעת רמת סיכון החולה לפתח פצע לחץ, מניעתו והטיפול בו, כל זאת תוך שילוב צוות רב מקצועי.

יחידות:

- פמ - פיתוח מקצועי
- המ - הנחיות מקצועיות
- הס - הסמכה
- בח - בחינות
- נכ - ניהול כספים
- מנ - מנהלה

- Allman RM. Pressure ulcer prevalence incidence, risk factors and impact. Clin Geriat Med 1997;13:421-35.
- Bennett G, Dealey C, Posnett J. The cost of pressure ulcers in the UK. Age and Ageing 2004;33:230-35.

הנחיות

פירוט ההנחיה:

1. אחריות וסמכות:

באחריות אחות מוסמכת לקבוע את רמת הסיכון של החולה לפתח פצע לחץ, ובסמכותה לנהל את תוכנית ההתערבות למניעה וטיפול בפצע לחץ.

2. עקרונות לקביעת רמת מסוכנות:

1.2 עיתוי ותדירות ביצוע האומדן:

- רמת המסוכנות לפתח פצע לחץ תקבע במסגרת איסוף נתונים ראשוני של אחות מוסמכת, לכל חולה מאושפז או מרותק לביתו.
- המוסד/הארגון יקבע קריטריונים לביצוע אומדן חוזר של רמת סיכון החולה לפתח פצע לחץ.

2.2 מאפייני כלי האומדן:

- כלי מובנה ומסווג לפחות לשלוש רמות, 1= מסוכנות נמוכה, 2= מסוכנות בינונית, 3= מסוכנות גבוהה.

- הכלי יכול התיחסות לקריטריונים הבאים:
 - שליטה על סוגרים
 - ניידות
 - מחלות נלוות רלוונטיות (כגון סכרת)
 - מצב הכרה
 - מידת עצמאות בחיי יום-יום
 - תזונה

3. עקרונות ההתערבות:

1.3 תבנה תוכנית מניעה לכל חולה שהוגדר ברמת מסוכנות בינונית ומעלה, לפתח פצע לחץ.

2.3 תיבנה תוכנית טיפול לכל חולה עם פצע לחץ.

3.3 תוכנית ההתערבות למניעה וטיפול תקבע על ידי אחות מוסמכת ותכלול לפחות:

- התאמת תוכנית תזונה
- התאמת תוכנית ניידות
- קביעת אמצעי טיפול

4.3 האחות מנהלת תוכנית ההתערבות, תהיה אחראית לשילוב אנשי צוות אחרים בהתאם לצורכי החולה.

4. עקרונות התייעוד:

1.4 כל תיעוד יאושר בחותמת האחות, הכוללת: שם פרטי, שם משפחה ומס' רישוי.

2.4 תיעוד רמת המסוכנות וההתערבות יהוו חלק מהרשומה הרשמית של המטופל.

הנחיות

רשימת תפוצה:

מנהלות סיעוד בת"ח כלליים
מנהלות סיעוד בת"ח גריאטריים
מנהלות סיעוד בת"ח פסיכיאטרים
מנהלות סיעוד בתי אבות
אחיות ראשיות קופות חולים
מפקחות לשכות בריאות
מפקחות ארציות אחראיות תחום סיעוד במשרד הבריאות
ראשי חוג לסיעוד
מנהלות בת"ס לסיעוד
צוות מינהל הסיעוד